

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FÉDÉRATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Друг възглед за анархокомунизма

4

Как ще изглежда свободното общество – продължение от брой 2/2011.

Частна или държавна?

4

– Не, благодаря.

Измамното противопоставяне на „двата вида“ собственост.

Кой всъщност вдига цените?

8

Нашествието на спекулантите на стоковите пазари с благословията на държавата.

Анархо-тероризмът

8

Начало на поредица от статии за героите на анархистката „пропаганда на делото“.

Уроците на гражданската война

10

Интервю с Хуан Гарсия Оливер за Испанската революция от 1936.



ОБРАЗОВАНИЕ И АНАРХИЯ В НАВЕЧЕРИЕТО НА 24 МАЙ

Училището

Ученикът за училището

Абе, от време на време е яко. Става шоу. Бъзикаме се с някой от нас или с някой учител.

Иначе е тъпня. Не знам за какво са го измислили – човек може да научи повече неща от Интернет. И по-интересни.

Какво като в Интернет няма учители? Малко от тях стават за нещо. Повечето само гледат да си изпаят урока. Наистина по-добре е да ти го разкаже някой, ама поне да е нещо забавно, а не колко километра е дълга река Мисисипи или коя година била битката при Клокотница. Ако питаш мен, половината работи нямаше да ги уча. То аз не влизам и в час се – какво да правя там?

Защо ходя на училище ли? Ще стана студент, ще ходя на бригада... После ще видим – ако не мога да остана там, ще работя нещо. Каквото дойде – нали ще съм учила. Е, малко пари ще са, ама к'во да направим – за толкова учене – толкоз.

Не ни възпитават в училище. На какво да ни възпитават – ние всичкото си го знаем. Животът ни учи нас. Който е тарикат, е богат. Бедните духат супата. Цепиш ли се от колектива, ти го нацепват колективно... Пък и кой да ни възпитават – тия са ми-

зерници, за по 200 лева се правят на маймуни. Мъчно ми е за тях, не трябва да е така... Ама к'во да се прави!?

Родителят за училището

Някои казват, че децата ходят на училище, за да научат нещо. Не е вярно. Децата ходят на училище, за да не стоят у дома.

Аз работя по 8 (или повече) часа на ден, пътувам по 2 часа до работата, шетам у дома, гледам телевизия и се храня. Няма как да отделям достатъчно време, за да науча детето да бъде човек, как да се държи с останалите, как да се разбира с тях. Нямам време да го уча кое е правилно и кое е вярно в моя живот.

Затова държавата е създавала училището. Там тя събира децата и се грижи за тях. Опитва се да ги възпитава, да ги научи кое е правилно и кое – не. Трудно е, децата са все поразглезени – все по-малко време имаме да се занимаваме с тях. Знаете ли колко хора познавам, които са оставили децата си по една или друга причина да растат сами: единият – разведен, другият – в чужбина... А и много от учителите не са стока.

» » » продължава на страница 2

ВКУПОМ ВРЕДНИ СТАНАХА

Ролята на синдикатите

„Целият преход бе резултат на един добре замислен и голяма степен осъществен сценарий. Вглеждайки се в себе си, трябва да осъзнаем, че всеки от нас носи вина за този кръговрат и че само нашата активна позиция и намеса като личности... може да прекъсне това“. Думите са на г-р Тренчев, председател на КТ „Подкрепа“ – като че ли най-активният синдикат в последните години. Изрече ги пред конгреса на синдика-

та този февруари. Сигурно е прав – той познава добре „прехода“. Прав беше и когато каза „при фасадната демокрация липсва реализация на демократичните механизми“. Неговите хора демонстрираха това убедително, като избраха единствения си председател за 22-те години съществуване на синдиката.

Синдикатът „Подкрепа“ в никои случай не може да мине за пасивен зрител на „прехода“. Още от учредяването си

като алтернатива на казионния КНСБ, той претендира да се бори „с левия и десния тоталитаризъм“ и да се нареди сред „основните консолидиращи фактори за бъдещето на нацията“. На дело това значи, че в годините на съществуването си „Подкрепа“ непрестанно стои в опозиция на БСП и... в подкрепа на „прехода“.

Основателите на „Подкрепа“ съзнателно търсят мимикрия с полския синдикат „Соли-» » » продължава на страница 6

ПРЕЗ ОЧИТЕ НА АНАРХИСТА

Либийското въстание

Социалният облик на бунта

Анализ на въстанието

Възrastови особености

Гръбнакът на въстаниците, според наличните сведения от фронта, е съставен от млади хора („шабаб“). Сред либийската младеж най-многобройни са категориите на безработните и учащите. От една страна в Либия безработицата е 30% – нивото на Голямата депресия в САЩ – и основната маса безработни са именно младежите. От друга, град Бенгази, столицата на бунта, е голям студентски център. Затова не

би било грешка да се каже, че въстанието е предимно младежко, като най-значимите групи в него са безработните и студентите. Наред с това, в масовите протести и демонстрации е участвало вероятно цялото или почти цялото население на големите въстаналите градове.

Регионални особености, градско въстание

Въстанието обхваща всички големи провинциални центрове, двата най-гъсто населени» » » продължава на страница 6

БЕЗ ЛОГО

СТАТИИ
АНАЛИЗИ
МНЕНИЯ
ТЕХНОЛОГИИ
ИКОНОМИКА
КУЛТУРА
ПОЛИТИКА
БЪЛГАРИЯ
ОЦЕНКИ

www.bezlogo.com

ПЕТ ГОДИНИ СЛЕД ФРЕНСКИТЕ ПОЖАРИ

ИДВАЩИЯТ БУНТ

» » » продължава от миналия брой

На това ново човечество кореспондира една нова икономика, която би искала да не бъде повече една отделена сфера за съществуване, а самата нейна тъкан; която би искала да бъде материята на човешките отношения, една нова дефиниция на труда като труд върху себе си и на Капитала като човешки капитал; една нова идея за производството като производство на „релационни стоки“¹ и на консумацията като консумация на ситуации; и особено една нова идея за стойността, която ще обхване всички човешки качества. Тази „биоикономика“ в процес на зачеване ще оплоди планетата като една затворена система за управление и претендира да постави основите на една нова наука, която да интегрира всички параметри на живота. Една такава „наука“ би могла да ни накара да съжаляваме един ген за доброто старо време на фалшивите индекси, с които претендираха да измерват щастията на народа с ръста на БВП, но на което поне никога не вярваше.

„Да се преоценят неикономическите аспекти на живо-

та“ е един лозунг на „нулевия ръст“ и в същото време е програмата за реформа на Капитала. Еко-селища, камери за видеонаблюдение, суховност, биотехнологии и съжителство, принадлежащи на същата „цивилизационна парадигма“ в процес на формиране – тази на тоталната икономика, изграждана от основата. Нейната интелектуална матрица е кибернетиката и науката за системите, тоест на техния тотален контрол. За да наложат окончателно икономиката, нейната етика на труд и скъперничество, в продължение на целия XVII век трябваше да бъде интернирана и елиминирана цялата „фауна“ от търсачи на щастие, на просяци, на вещици, на луди, на безработни и други бедняци, цяло едно човечество, което със самото си съществуване изобличаваше реда на печалбарските интереси и на „целомъдрието“. Новата икономика не ще мине без една подобна селекция на поданиците и на зоните, които са годни за подобна мутация. Хаосът, толкова раздухан и обсъждан, ще бъде динамо на това жестоко сортиране или на нашата победа над този отвратителен проект.

ШЕСТИЯТ КРЪГ: Околната среда е индустриално предизвикателство!

Екологията е „откритието“ на годината (2007). Преди тридесет години я бяхме оставили на партията на „Зелените“ и им се подигравахме самодоволно през неделните дни, но ето, че тя ни догони. Сега вълните са заети от нея, защото през декември имаме 20 градууса по Целзий.

Една четвърт от видовете риби е изчезнала от океаните. Останалите едва ли ще оцелеят дълго. Тревогата по повод птичия грип везае ежедневно унищожаване на стотици хиляди от прелетните птици. Нивото на живак в майчиното мляко е десет пъти по-високо от позволеното в кравето. Устните ни се подуват, когато хрупаме ябълките от пазара. Най-простите действия са станали токсични. Умираме на 35 години след „продължително боледуване“, което обещава да лекуват като всичко останало. А би трябвало изводите да се направят, преди болестта да ни отведе в раковото отделение и последните медицински грижи.

Трябва да признаем: цялата тази „катастрофа“, с която ни занимават така шумно, не ни вълнува. Не и преди да ни е поразила с някоя от предвидимите си последици. Тя ни засяга, може би, но **не ни трогва**. И в това е катастрофата.

Няма „катастрофа в околната среда“. Има катастрофа **и тя е самата околна среда**. Околната среда е това, което е останало на човека, когато той е изгубил всичко. Тези, които преживяват в панелите на едно предградие, в един негов кърсокак, един цех или една война, нямат „околна среда“. Те еволюират в един свят, населен с опасности, с приятели и врагове, с всякакъв вид присъствия и същества, и в условия, които са въпрос на живот и смърт. •

(слева)

БЕЛЕЖКА

¹ Тази обяснителна бележка не е на авторите на брошурата. Тя е заета от енциклопедиите и показва дълбочините на идиотизма, до които е достигнала прословутата „ИКОНОМИКА“: „Релационните стоки“ не са овеществени/материални стоки. С този термин се обозначават всякакъв вид „стоки“-услуги – както индивидуалните и социалните грижи, помощите на

немошните, бедните и т. н., така и афективните, екологичните, културните, художествените или религиозно-духовните услуги, произведени от „гражданската икономика“, която има своите собствени сравнителни предимства. Релационните стоки са свързани с търсенето и предлагането, освен на внимание и на грижи, още на знания, на участие в нови пространства на свобода и на суховност и т. н. Тяхното производство се реализира с усвояването на много малки количества материя/енергия, поради което те могат, с най-малката подкрепа от страна на държавата, да образуват в перспектива една значителна част от бъдещото производство на стойности. В напредналите общества все по-нарастващо количество обществен труд се ангажира за подобрене на качеството на живот. Търсенето на релационни стоки, свързани с това, може да бъдат постигнати чрез производството на по-ограничени количества традиционни стоки. За по-малко развитите страни това означава преди всичко да се избегне разрушаването на социалните връзки и мрежи с помощта на развитието на производството на релационни стоки, като се приемат характеристиките и критериите на Западното обществено развитие.“

ОБРАЗОВАНИЕ И АНАРХИЯ В НАВЕЧЕРИЕТО НА 24 МАЙ

Училището – три погледа

» » » продължава от страница 1

Но все пак научават децата на разни работи. Да четат и пишат, да смятат. Къде е България, кои са Ботев и Левски. Като пораснат, им дават занаят в ръцете. Или ги учат да станат студенти. Все хубави работи.

На какво ги възпитават ли? Ами не знам точно – да се разбират, да не се карат, да слушат. Но то не може все държавата – ако не ги възпитаваше у дома, нищо няма да стане, а времето не ни стига. И хората станаха лоши – как да го възпитаваш, като гледаш какви ги вижда по улиците... Ама т'ва е положението, ще се оправяме както дойде.

Учителят за училището

Училището умира. Не сме ние виновни, не е и държавата. Държавата никога няма да го унищожи, тя има нужда от училището, за да пресъздава себе си.

Ето например колегите по история. Че и по литература. Че и по другите хуманитарни науки. Те преподават на децата общо минало, обща култура, обща територия. От всичко това в главите на децата не остава почти нищо освен фактът, че имат общо мина-

„Прокарваме интересите на милионерите – нещата са наред и като построим гражданското общество, ще станат идеални. Това преподаваме на учениците.“

ло, обща култура, обща територия и най-вече – общи интереси. И че всички те са изразени в държавата. Държавата има нужда от това, за да оправдае съществуването си. И до последно не би се лишила от него.

Да, аз нямам общ интерес с българските милионери. Моят интерес е да вземат да ни върнат милионите, които са ограбили. Но това никога няма да влезе в учебната програма. В учебната програма ще се прокара техният интерес – нещата са наред и като построим гражданското общество, ще станат идеални. Това преподаваме на учениците днес.

Защо умира училището ли? Защото националната държава умира. Как да преподаваш общо минало на деца, чиито

родители скитат по света, за да ги хранят, и чиято мечта е да заминат в „нормална страна“? Как да имаш авторитет, когато държавата ти плаща по-малко, отколкото хубава десетокласничка може да изкара при някой богат чичко? Как да държиш ключа към знанието, когато Интернет знае повече от теб, а по телевизията говорят толкова глупости, че твоите думи се давят в потоците кал?

Времената се променят, училището също трябва да се промени. Но тези простотии, които правят в министерството, не водят до нищо добро. Назначиха директорите за собственици, наредиха ни да воюваме помежду си за работното място, да се правим на маймуни, за да вървят децата след нас... и то за смеш-

ни пари. Нищо хубаво няма да излезе от това.

Анархистът за училището

Въпросът за образованието и възпитанието на хората е от изключителна важност за свободното общество. Човек, научен да уважава и отстоява свободата, трудно може да бъде поробен. Затова едни от най-известните анархисти като Себастиан Фор и Франсиско Ферер са посветили живота си на теорията и практиката на свободното образование. Ботев настрои калоферци срещу себе си с речта си по случай 24 май, а Шейтанов собственооръчно къса бележника си в протест срещу училището. И в наши дни много хора виж-

дат образователната система като фактор за оформянето и запазването на съвременното общество и работят по създаването на нейни алтернативи.

Ако попитате хората защо децата ходят на училище, ще ви извадят три аргумента: за да получат професия, знания и възпитание. Но само единият е на място.

Училището не гарантира добра професия – дипломата помага, ако имаш връзки, но не ти дава хляба в ръцете. Занаятът „се краде“, както е било още „по турско“. Училището ти дава само минимума знания, за да те вземат за чирак в съответната фирма. Професиите все повече се специализират. Съответно времето на децата, преминало в зазубряне на маса „общообразователни“ факти, става все по-безполезно.

Училището не дава и научни познания – то занимава учениците с глупости. Несвързани и изсушени факти, които влизат в главите им заради оценката и изфиряват оттам няколко дни след изпита. Нещата, които децата прочитат в Интернет, са им по-интересни, по-достъпни и по-ефективни. Животът сам избира каква част от „на-“

» » » продължава на страница 3

1 МАЙ

Първомайски призив за борба

Пролетариатът не е марксистка измислица, както ви внушават. Не е и не може да бъде инструмент на диктатура, изобретена в кабинети и реализирана от лъжереволуционери. Пролетариатът сте вие, цялата маса от работещи хора, които, наети срещу надници и заплати, сте отстранени от вземането на стопански и политически решения, въпреки демагогията на тоталитарните идеолози преди време, че управляват от ваше име, въпреки залъгалките на буржоазната представителна демокрация днес, че вашият глас има някакво значение за системата, под която живеете. Вашата бюлетина – вчера, днес и утре – има толкова значение за вашия труд, възнаграждение и живот, колкото употребена тоалетна хартия, ако ви стигнат парите да си я купите, за да я ползвате.

Първи май е ВАШИЯТ ПРАЗНИК. И не само празник, но и призив за борба. Призив като повика на Левски, на апостолиите на Априлското въстание, на Ботев, както и на по-късно живелите и загинали в борбата за хляб, свобода и справедливост.

Първи май не е празник на партийните централи и синдикалните бюрократи. Кога-

то през 1886 г. в Чикаго една стачка прераста в улични схватки с полицията, анархистите предупреждават, че исканията за 8-часов работен ден са половинчати и недостатъчни, защото с тях фактически се признава правото на капитала да експлоатира наемния труд, макар и в полупоносими за работниците граници. Анархистите дават своите жертви в тази борба – и по време на безредиците, и по-късно вследствие на манипулиран съдебен процес за участие в бомбен атентат, в който са осъдени на смърт анархистите Албърт Парсънс, Август Шлис, Аголд Фишер и Георг Енгел. От другите подсъдимите Луис Линг умира в затвора, а Самюъл Филдън, Юджин Шваб и Оскар Небе получават по 15 години лишаване от свобода. Само няколко години след това (1893) всички са признати за невинни, а екзекуцията – за съдебна грешка. В същото време опитомените профсъюзи се противопоставят на стачните действия, затова и днешните наследници на всякакви партийно-синдикални функционери НЯМАТ ПРАВО да излизат на улиците в този ден и да размахват своите съглашателски знамена!

Именно в памет на Чикагските събития, които на свой ред са връхната точка на работническите протести още от 1881 г. и в които взимат участие немалко български емигранти, Първи май става ден на борба за работнически права. Заслугата за това е на Американската федерация на труда, която предлага на конгреса си в Сейнт Луис през 1888 г. Първи май да бъде ден на общонационални акции. По-късно Парижкия конгрес на II-ри социалдемократически Интернационал присвоява инициативата и от 1890 г. След социалдемократите, празникът е обсебван и от други политически шемекери и гангстери като болшевици, националсоциалисти или безпартийни фашисти, които се гаврят с вас и с деня на вашата борба, превръщайки го в казионен празник, в ден на цветята, на децата, на кебачетата и бирата, и т. н.

Затова, чествайте своя боен празник срещу всички тях и техните наследници! Коемо значи – **БОРЕТЕ СЕ!**

Борете се против национализации – по-възрастното поколение знае що за експлоататори са държавните бюрократи и партийните номенклатурчици.

Борете се против приватизации – точно днешните чорбаджии, наследници на вечерашните, ви докараха до просешка тояга.

Борете се за работническо самоуправление на предприятията – тази форма на икономическа дейност никога не се е проваляла по вътрешни причини, но пък винаги е била задушавана с извъннормативно насиле, защото властта не търпи независимостта и инициативите на труженниците.

Борете се въпреки призивите за „социален мир“, с които казионните „синдикалисти“ от КНСБ и „Подкрепя“ ви проглушават ушите. С идеята за подобен мир е започнал Мусолини. Те ви приканват да мирувате, докато държавата и едрият капитал водят срещу вас своята НЕОБЯВЕНА ВОЙНА! Държавата приема удобни за работодателите закони, работодателите присвояват вашето време, в това число и отпуските, а банките ви вземат ипотекираното от немай-къде имуществото. Докъде стигнахте, следвайки тези „лидери“, когато стачкувахте учители, железничари, земеделски стопани?

Борете се за социалните си придобивки, **НО ПОМНЕТЕ,**

че това са временни подобрения! Днес ще изтръгнете увеличаване на заплатата, но утре тя ще бъде изядена от спекулативно и неоправдано надути цени и нараснали данъци, такси и акцизи.

НЕ на съглашателските синдикати!

ДА на революционните производствени съюзи!

НЕ на държавното администриране, не на приеманите от шепа политици закони, не на съдилищата, ръководени от неизбрани пряко от самите вас съдии, не на полицията, подчинена на мафиотско-стопанско-партийната олигархия!

ДА на въоръжаването на народа по примера на Швейцария, разоръжаване на армия, полиция, мутри – както по време на Парижката комуна! ДА на прякото самоуправление на въоръжените труженници!

НЕ на капиталистическия пазар и експлоататорската частната собственост!

ДА на разпределението на произведените от вас блага чрез вашите съюзи на потребители и производители, на свободните кооперации и трудови сдружения!

БОРЕТЕ СЕ! •

Федерация на анархистите в България, 1 май 2011 г.

ОБРАЗОВАНИЕ И АНАРХИЯ В НАВЕЧЕРИЕТО НА 24 МАЙ

Училището – три погледа

» » продължава от страница 2

учните знания“ да остане в ума на детето и тя е несравнимо по-малка от усилията, които то е положило, за да ги назабру.

Училището възпитава роби – това е единствената функция, която то изпълнява сравнително успешно. Детето се учи да слуша, да работи и да не иска повече, отколкото му е казано, че му се полага. За него висш авторитет е „учебникът“, „учителят“, „директорът“ – все неща, които са поставени и утвърдени от държавата. За възрастните висш авторитет са „законът“, „учените“, „полицията“.

Държавата не възпитава детето – възпитанието предполага обяснение и убеждаване. Тя го дресира, като санкционира *неправилното* поведение и награждава *правилното*. Така детето се научава да си знае мястото сред останалите и да не им пречи да живеят както са живели досега. Как живеят едните и другите – всички виждаме.

Казват, че няма какво да се направи. Но когато учителите се вдигнаха на протест преди няколко години, държавата направи нещо. Назначи пари за всяко дете и принуди учителите да се правят

Училището възпитава роби – единствената функция, която върши сравнително успешно.

на маймуни, за да привлекат децата в своя клас. Така училищата получавали „свобода“. „Свобода“ получиха директорите – да разполагат с училището като със своя собственост. „Свобода“ получиха родителите – да си изпратят детето в онова училище, което ще им осигури максимално свободно време. „Свобода“ получиха децата – да влизат в час или да пиянстват по градинките. Но нито учителите, нито родителите, нито децата са свободни да избират какво и как да се преподава.

Много може да се направи. Може да се направи революция. Но дори без да стигаме дотам, можем съществено да подобрим нещата.

Може учителите да избират директора на училището – това ще премахне деспотизма, който ги превръща в машини за водене на деца и правене на пари. Може всяко училище да преподава различен материал в координация между родители, учители и ученици – така всеки би имал възможност да учи каквото и както намери за добре. Може лесно да се създаде и единен критерий за качеството на образованието, макар че според мен той би бил ненужен и дори вреден. Но най-важното е, че може, ако нещо не работи, хората да го променят според нуждите си. Така образованието би било по-полезно и в професионален, и в общообразователен, и в етичен план.

Но държавата няма да позволи всичко това. Защото би отнело ролята ѝ на единствен ментор на познанието – нещо, от което тя все още има нужда, докато не се е превърнала окончателно в колония на корпоративната империя. Тогава образованието на хората може да бъде функция на медийните корпорации и този разговор да изглежда по друг начин. Ако искаме подобър живот обаче, трябва да го вземем сега. •

Златко

ФАКТИ

- За всеки ученик държавата плаща на съответното училище 1300 лв.
- Директорите назначават учителите по свое усмотрение. Министърът назначава директорите.
- На въпроса „Подготвя ли училището децата за живота?“ 72% от родителите отговарят с „Не“.
- Половината петокласници, близо 3/4 от осموкласниците и 86,23% от единадесетокласниците смятат учебниците за „идиотски“.
- 50% от децата признават, че семействата им трудно са намерили пари, за да ги купят, ако изобщо са ги купили.
- 37 на всеки 100 деца ходят на частни уроци по школки предмет.
- С книга в ръка прекарват свободното си време 27,49% от петокласниците. В VIII и XI клас процентът е 13,02% и 17,99%.
- Между 53% и 65% от децата нямат достъп до безплатен спорт. 5% от петокласниците, 20% от осмокласниците и 40% от единадесетокласниците са редовни пушачи.
- Като почитател на алкохола се определя всеки 13-и петокласник, над 1/3 от осмокласниците и повече от половината единадесетокласници. •

Друг възглед за анархокомунизма

ПРЕДСТАВЕН КАТО ПРОЕКТОПРОГРАМА НА СОЦИАЛНАТА РЕВОЛЮЦИЯ

продължава от брой 2/2011

13) В сферата на разпределение на частта от обществен продукт (производство) услуги за удовлетворяване на личните нужди на членовете на анархокомунистическото общество в неговия **начален стадий**, ние сме за **равенство на трудовете възнаграждение** във всички звена и на всички нива в националната икономика и обществените служби.

С нарастване на общественото производство на материални блага и услуги, вследствие автоматизацията и роботизацията, въпросите за възнаграждението на труда, както и на неговата задължителност, ще бъдат снетти от дневния ред, защото **анархокомунизмът предполага, като своя крайна цел свободния, доброволен и „безплатен“ труд срещу всеотдаващо удовлетворяване на нуждите на всеки човек**. Неговите труженници ще работят колкото искат и каквото искат, без да тегнат върху тях каквото и да било изисквания и задължения.

14) В областта на селското стопанство ние също сме за форсиране на използването на науката и техниката за индустриализацията и в пер-

спектива за автоматизацията му, които единствени могат да доведат до уеднаквяване на условията на труда с тези в индустрията. Само комуните в селските райони са в състояние да приведат в изпълнение една широка програма от мерки в тази посока, превръщайки днешните частнокапиталистически ферми, стопанисвани по примитивен начин, или пустеещите земи в доброволни кооперативни обединения на свободни и равноправни труженници.

15) Растящата дисхармония и диференциация между големите градове и селищата в изостаналите райони може да бъде преодоляна само чрез систематичното, процентно по-голямо отделяне на средства от частта на обществен продукт, предназначена за общото стопанско, градоустройствено, културно и пр. развитие на страната, както и до постепенната трансформация на днешните мегаполиси с техните небостъргачи в населени пунктове с човешки и човечни размери. Затова, при разпределянето на тези фондове ние ще се придържаме на конгресите на Федерацията към линия, целяща ликвидацията и на този тип неравенство, резултат от цен-

трализма и егоистичната класова политика на свалените господари.

16) След утвърждаване на съответните производствени планове и тези за общото развитие на страната от комуналните събрания и от федеративните конференции и конгреси, снабдяването на отделните стопански единици, служби и институти с необходимите за изпълнението им средства е функция на отделите по снабдяване към производствените и професионални съюзи и техните областни и национални обединения, с контрол от страна на работните колективи и пълнолетните жители на комуните. Разпределението и снабдяването на последните и на техните семейства с продукти за потребление е дело на съюза на продоволенствените кооперации, обхващащ цялата страна.

Анархокомунистическата революция ще превърне цялата днешна мрежа от търговски, спекулантски и мошенически организации в единен кооперативен съюз по продоволенствието. Контролът над дейността на неговите поделения (складове, магазини, снабдителни звена, транспорт и т. н.) ще бъде задача на продоволенствените отдели

към комуналните съвети. Последните привличат за тази обществена работа всички потребители, желаещи да участват в нея, като ги подготвят и подпомагат в тази обществена дейност.

17) Доколкото и докогато се съхранява задължителното участие в трудовете процеси, банките ще бъдат превърнати в отчетно-статистически институти, предоставящи данни за информиране, планиране и контрол над изпълнението на производствените планове в различните сектори на икономиката, както и за балансиране на доходите и разходите при производството и потреблението.

Само пълната прозрачност и осведоменост на труженниците може да парира всякакви апетити и опити за реставриране на неравенството и привилегиите под каквато и да е форма. Затова ние сме за създаване на напълно достъпна за всеки гражданин статистика и отчетност без никакви скрити и секретни сфери в никоя област от живота на обществото. Предоставянето чрез счетоводно-статистическите отдели към комуналните съвети на всякакви данни и отчети при поискване от страна на всеки граж-

данин, група, колектив или от общото събрание, ще създаде интерес към участието в обществените дела, придружено от пълната възможност за осъществяване на контрол от всяка обществена група върху дейността и функциите на всеки сектор в стопанската и другите сфери на обществото.

В стремежа си към **унищожение на стоковото стопанство, пазара и парите**, които мистифицират отношенията между труд и потребление и създават възможност за експлоатация, натрупване и спекулации, ние ще се ориентираме към **въвеждане на семейни и индивидуални електронни билети или карти за право да се получават продукти и услуги срещу лично положение на труд**. Същевременно, ние ще се насочим към безпарични отношения между отделните производствени единици, базиращи се на приетия потребителско-производствен снабдителен план, чието изпълнение се контролира от производствените и транспортно-снабдителни съюзи, съвместно с потребителско-продоволенствените отдели на комуналните съвети. •

(следва)

Г. Константинов

НАШИЯТ ИЗБОР

Частна или държавна? – Не, благодаря.

Частната собственост се свързва с пазарната икономика, която накратко може да се опише като икономика на печалбата. Тъкмо извличането на печалба е единствената и главна мотивация за икономическата дейност. Няма значение какво и колко се произвежда, стига то да може да бъде продадено изгодно. Сред „стоките за продажба“ попада и трудът, който е подложен на най-голямото насилствено обезценяване, така че работодателите да намалят разходите си и съответно да получат максимална печалба.

Истински свободен пазар няма. Това би трябвало да е очевидно, предвид факта, че както държавната администрация има механизми за влияние и регулиране на пазара (сред които най-важният лост е монетарният монопол, парите), така и корпоративният монополизиъм задушава с икономически и силови средства конкурентите си, като властта често му помага. Относителна „свобода“ настъпва само когато настъпва преразпределяне на собственост и сфери на влияние (пазари) и се борят за надмощие стопански групировки, задължително подкрепени от групировки в държавния апарат. Единствено в този момент, докато големите акули са заети помеж-

ду си, дребните рибки успяват да закачат по нещо извънредно. Правилата на играта обаче остават нечестни под мотото „Прав е този, който е успял“. Лишена от справедливост и напълно равнопоставени договорни правила и отношения, никоя система не може да се нарече „свободна“.

Опонентът на пазарната икономика е плановата. За съжаление, неволно или преднамерено, под „плановост“ веднага се разбира стопанството на СССР и сателитите му от социалгера (повече „лагер“, отколкото „соц“). Това не е така. Собствеността при държавния „социализъм“ принадлежи на държавата, тя е монополен работодател, следователно прилича на гигантска централизирана корпорация (която, освен изключителен притежател на средствата за производство, е и собственик на самата работна сила), а корпорациите винаги планират своята дейност, като отчитат и неопределеността от взаимоотношенията с другите играчи. Съветският „социалистически“ модел не е нищо друго, освен диктаторска форма на държавен капитализъм, при който играчът е само един и единствено затова този вид неопределеност изчезва, но се запазват други – природни условия, бедствия,

аварии, научни открития и пр. Така че икономиката на болшевиките е редно да се нарече „командно-административна“, а не „планова“, защото не плановостта е най-съществената черта, а държавното администриране.

Под планова икономика анархистите разбират нещо съвсем друго, а именно – стопанство, насочено с приоритет към задоволяване на заявени предварително го определени срокове човешки потребности. Стопанството, за което не печалбата, а рентабилността има значение, но и тя отстъпва пред повелите на реалните потребности на населението.

След тези обяснения сигурно е ясно, че изборът „пазар или план“ е избор между бесило и електрически стол. Държавата е лош стопанин – спомнете си комбината „Кремиковци“, който при „соца“ повече цапаше (след неговото построение и пускане в експлоатация в Софийско поле престанаха да виреят гини), отколкото произвеждаше, беше на постоянни дотации, а на сетне, при „пазарната икономика“, беше съсипан, вместо модернизиран дори по чисто социални съображения. Още по-драстичен пример са заводите за компютърен хардуер, компоненти и консумативи в

Правец и още няколко града – опазареното държавно управление ги попиля, а частният бизнес не беше в състояние да ги подхване и развие, защото нямаше изгледи за бърза печалба.

Сега „Кремиковци“ е купен от подставено лице за 316 млн. лева, при положение, че само теренът под комбината струва не по-малко от половин милиард. Да не говорим за огромното количество желязо, цветни и редки метали, когото истинските купувачи ще нарежат и изнесат (както изнасяха качествено зърно от миналогодишната реколта прекупвачите, за да го купуваме обратно по-скъпо). Работниците, към които държавата има задължения, кредиторите на „Кремиковци“ (общо дългове за около 2 млрд. лева) – всички ще пият студена вода или ще им подхвърлят трохици – за кредиторите може би дори корички, все пак са колеги-капиталисти, но работниците могат да останат и без хич (а работниците имат да вземат 56 млн. лева неизплатени заплати, вероятно в сумата не са включени лихвите за забавянето и компенсациите).

За същия „Кремиковци“ синдикатите години наред търсеха „благ“ сайбия също както след Освобождението политическите търсеха цар за държава-

та, без да им хрумне сами да се опитат да го стопанисват. Това не учудва никого, предвид идеологията на днешните легални български синдикати. Получиха си поредния господар, от който доволни ще останат само профсъюзните босове, но със сигурност не и ограбените работници.

За приватизация гласят и оръжейните заводи в Сопот – ВМЗ. Трудно е да се повярва, че държавата би изпуснала доходноносно звено от военнопромышленния комплекс, но и тя си знае, че е немарлива, затова сигурно разчита просто да обира данъци от по-успешните частни собственици. Освен ако ВМЗ-Сопот не повтори съдбата на „Кремиковци“. Оръжейният международен пазар е сурово място и големите батковци имат интерес да отпадне някой конкурент, колкото и дребен да е той. Затова пък страната му ще бъде принудена да купува от тях оръжието, което преди произвеждаше.

Ако се замислим обаче каква необходимост задоволява производството на оръжие? Потребност от насилие? Потребност от смърт, в това число и собствената?

Държавата стопанисва, за да контролира народа. Частникът просто го ограбва. •

Вергил Василкин

ИСТОРИЯ

Социология на „социализма“

ИНТЕРНАЦИОНАЛНОТО И СОЦИАЛНО СТАТУКВО НА „НРБ“ И ИЗХОДЪТ ОТ НЕГО

» » » продължава от миналия брой

Изпреварила Франция на Луи XVI с едно столетие, тя при тежаваше модерни тръстове и компании-гиганти, създадени с руски и чужди капитали, чиито работници стигаха до 150 000 души. Подобни мащаби бяха непознати по онова време дори за европейските републики и конституционни монархии. И редом до тях съществуваша помещици и крепостни селяни. Всички стади на капитализма и всички класи на руското „трето съсловие“ се задушаваша в обръчките на самодържавието. По-нататъшното развитие налагаше абсолютизмът и азиатската бюрокрация, заедно с гоголевските персонажи, да бъдат изринати.

Тоталната криза на руското общество, катализирана от военните поражения в Първата световна и разрухата, го изправяше пред необходимостта от революционна промяна на политическата и икономическата му конструкция. След 1905 година, Русия беше станала отново епицентър на още по-мощни революционни трусове. В тяхната основа стояха противоречиви, паралелно действащи или исторически следващи се

една друга икономически тенденции. Върху техните вълни изплуваха и потъваха в небитието на историята след Николай Романов лица като княз Лвов, Милюков и Керенски. Извъникономическата принуда и революционното насилие ускориха „естествената“ капиталистическа еволюция. Съвместно и светкавично, като в калейдоскоп се сменяха картините на политическия и социален живот през 1917 г. Само за осем месеца – от февруари до октомври – руската икономика преживя една цяла историческа епоха и развиващата се, но недонесена революция абортира и изплю на политическата сцена болшевиките на Ленин.

IV. Маркс-ленинската модификация на буржоазната и поражението на социалната (третата) революция

По силата на един ефект, който пруският философ Георг Хегел нарича „шега на историята“ (негови илюстрации можем да намерим през първите векове, когато христовите апостоли станали папи, или във времето, когато френските рицари на кесията въплъ-

тили в себе си илюзорните очаквания на цялото трето съсловие), болшевиките се оказаха достатъчно влиятелни в големите градове на империята и с помощта на въоръжените си привърженици от гарнизоните и предградията се наведоха и по израза на своя вожд взеха „търкалящата се по калните улици на Петроград държавна власт“. С един удар на държавния преврат от 25 октомври 1917 г. те заковаха Русия в последния стадий на капитализма. Променените обстоятелства от началото на XX век модифицираха класическата буржоазна революция в държавнокапиталистическа. Февруарското начало, което напомняше 1789 г., стана бързо история. Оказа се, че икономическата еволюция, която води до господство на държавния монопол, е най-силна, а представляващата я маркс-ленинска партия – с най-добри шансове.

Политическите схватки с военнополойски хватки пометеха всички останали от сцената. Свределът на революционното капиталистическо развитие изхвърли като стружки другите партии и организации от обществения живот на Русия. Угари частът на държавния капитализъм! За

няколко години „Левиатан“ погълна всички – едри и гребни – собственици на банките, в индустрията, търговията и земеделието.

Историята отново си направи поредната хегелианска „шега“ с революционерите, които загинаха в царските тюрми и по фронтовете на гражданската война – селяни, работници и войници. На социалната повърхност останаха само социалистически лозунги, знамена, „Съвети“ и етикети, а от мрака и удейната мъгла изникнаха корпусите на маркшистката полиция, Че-Ка, армия. Кристализира и се консолидира партийната и административна бюрокрация. Болшевишките „деца“ на недонесената руска революция я изяха, а от присъединените се и умножили редовете им лумпени, се роди новата държавнокапиталистическа класа. Не за пръв път в човешката история, при подходяща икономическа даденост, държавата акушира на „израждането“ на господарите.

Обезкръвените от гражданската война три милиона руски работници и десеторно повече селски бедняци започнаха да разбират измамата. Кредитът, който болшевиките бяха получили за своя-

та борба с довчерашните господари и експлоататори, чиято „историческа роля“ поеа, започна да се изчерпва бързо. Защото новите „революционни“ властници можеха да паразитират само известно време върху справедливата омраза на масите срещу съборените предшественици. Тя беше един от източниците на илюзиите, които работниците имаха спрямо болшевиките. В борбата им с буржоазията, унижените и оскърбените виждаха най-малко справедливото възмездие, ако ли не осъществяването на справедливостта. (Този феномен, който условно може да се нарече „злорадството на роба“, е разкрит най-добре в усмивката на концлагериста от полския филм „Тази нощ градът ще загине“. Падащите американски бомби, които предизвикват апокалиптични пожари и руини и изкривяват от ужас лицата на нацистите и довчерашните самодоволни поданици на Третия райх, извикват само една усмивка върху лицето на заграденция с тел, огньовете и бомбени гръмотевици пленник.) •

(следва)

Г. Константинов
Юли-август 1973 г.

Бежански лагер Пагричано

ОТ НАШИТЕ ЧИТАТЕЛИ

Върви, народе, и си отваряй очите

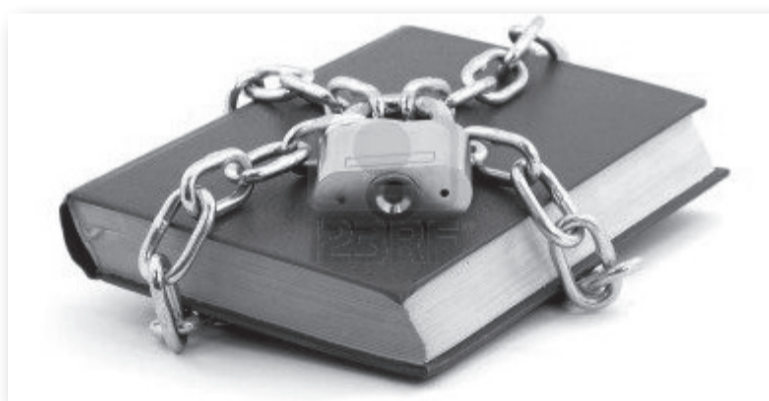
Когато наближи 24 май, естествено, спомням си за Кирил и Методий, за първото училище, в което влязох. Спомням си за „Върви, народе...“, за деца с цветя, за книги и азбука. Но от няколко години насам си спомням и за електронните книги, книгите във файлове, книгите в интернет. Спомням си как министертвото на културата ми връчи на официална церемония през 2005 г. национална награда за тия книги, а година по-късно същото министерство под натиск от ИК „Труд“ ми изпрати националната служба за борба с организираната престъпност пак за същото нещо, пак за същите книги.

Аз се бях позовал на закона, когато качвах тези книги на сайта си, министерството на културата се позова на закона, когато ме награди, същото министерство се позова на закона, когато ми прати НСБОП, НСБОП (сега ГДБОП) също се позова на закона, когато поиска да махна книгите. И всичко това за едно и също нещо, по един и същи, непроменян закон. Явно тоя закон не е читав, а може би пък хората?... Не стигнах до съд и може би добре направих, защото ако министерства и национални полицейски служби разбират закона така, как-

то им каже силният на деня, то как ли пък ще го разбере съдът? Но ето какво остана у мен като горчиво-сладка симфония, както се пее в една много популярна песен:

За да може една книга да се разпространява свободно и чете свободно, без пари, без договори, без праводържатели, то трябва от смъртта на автора ѝ да са минали 70 години. Същото се отнася и за преводите. За да може да се разпространява свободно да речем „Дон Кихот“ от Сервантес или „Пътешествията на Гъливер“ от Суифт, трябва да има превод на български, направен от преводач, който е починал преди повече от 70 години. Такива преводи са изключително малко. Ако изобщо ги има, са библиографска рядкост и трудно се превръщат във текстови файлове. Ето най-важното според мен, за което като че ли никак не се говори:

Най-хубавите книги, издържали във времето, книги, които всеки трябва да прочете, се разпространяват свободно в интернет на английски, немски, френски, италиански, руски, защото на тия езици има преводи, направени от преводачи, от чиято смърт са минали 70 години, а много от тия книги, разбира се, са си и в оригинал на тези езици.



На български такива книги са малко, според мен изключително малко. И така българите са поставени в положение да нямат свободен достъп до книги като „Морският вълк“ – Джек Лондон, „Джелсомино в страната на лъжците“ – Джани Родари, Джордж Оруел – „1984“, „Към себе си“ – Марк Аврелий, „Спартак“ – Рафаело Джованьоли, „Панчатантра“ – Древноиндийското петокнижие, „Книга за джунглата“ – Ръдиард Киплинг, „Люти чушки“ – Рагрой Ралин. Изреждам тези, защото тях бях качил на сайта си, както и някои други, между тях и „Страшен вълк“ от Елин Пелин. Много страшен излезе тоя вълк, подплаши госта издателства, на първо място – „Труд“. Бях ги качил най-вече за слепите (хората без зрение, какъвто съм и аз от много години, наричани сега незрящи). Слепите хора

четат или по-точно слушат книги от текстови файлове, защото, откакто има компютри в България, почти оттогава има и софтуер, който умее това, а също и позволява пълноценен достъп за хората без зрение до компютрите и интернет.

Доколкото зная, тоя срок от 70 години не е задължителен в Европейския съюз, но българските законодатели, разбира се, са се подгали на влиянието на големите праводържатели и така са го и гласували, в ущърб на българите и грамотността, вероятно без никак да се сетят за аргументите по-горе.

Минаха още няколко години и започнаха едни медийни кампании за насърчаване на четенето. Имаше по телевизията „голямото четене“, сега има „Голямото малко четене“, по държавното радио „Хо-

ризонт“ преди новините в 12 часа на обяд се излъчват откъси от книги, прочетени от даровити актьори, след това, разбира се, следва един звуков клип, за фон на който е избрана една музика, подходяща за филм на ужасите, и на тоя фон се чува глас: „Походът на книгите!“ Може би не съм прав, но си представям как едни книги са тръзнали на поход към хората, а зад тях стоят военначниците, сиреч онези, които се надяват на големи парични печалби след тоя поход. Как да не се сети човек за Стивън Кинг и „Библиотечна полиция“ или за „Обитаемият остров“ на Струзацки. Малко след това се чуват реклами за достъп до интернет за 5 лева на месец, което е такава откривена лъжа, че просто нямам гуми.

Винаги, когато ми се е налагало да се сблъскам със закона, а особено със закона за авторското и сродните му права, нещо в мен се е бунтувало, нещо ми е сочело нелогичността, глупостта, а на места и прозиращата злонамереност. Напоследък попрочетох малко за анархизма и мисля, че това нещо е анархизмът върте в мен. •

Виктор Кирилов Любенов
bezmonitor.com

„сот“, но не от „commercial“, а защото по онова време нямаше още дотейни „info“

ПРЕЗ ОЧИТЕ НА АНАРХИСТА

Либийското въстание

» » продължава от страница 1

ни града след Триполи – Мисрата на запад (500-600 хиляди души) и Бенгази на изток (700 хиляди-1 милион души), но не и столицата, където изглежда Кадафи притежава известна популярност. Накратко, наблюдаваме бунт на провинцията срещу столицата, в която се преразпределят петролните печалби.

Разнокласово въстание

Във въстанието участват представители на гребната и средна буржоазия, която използва наеман труд, мениджъри и други експлоататорски групи. Можем да очакваме, че след победата на въстаниците представителите на низшите социални групи ще започнат да действат автономно от буржоазията, както става сега в Египет и Тунис, където непрекъснато избухват стачки и бунтове.

Фабричен пролетариат

Класическият фабричен пролетариат в Либия – това са чуждестранните работници от Египет, Тунис, Черна Африка, Източна Азия и дори от Европа. Те са многобройни, по различни оценки набро-

яват от 200 хиляди до 1 милион, което е огромна цифра спрямо либийското население (едва 6 млн. души). Неучастие то на този пролетариат във въстанието е един от най-значимите провали на бунтовниците. По същата причина се провали въстанието в Бахрейн: опозиционните лидери призоваха към всеобща стачка, но 500-те хиляди гастарбайтери не подкрепиха революционното движение, защото нямат никакъв интерес да се бунтуват в чужда страна, в която са пари. Другояче би било, ако им бяха предоставили равни права с местните жители – гражданство или безсрочно право на пребиваване. Затова пък в Египет, където фабричният пролетариат се състои предимно от египтяни, но също е зле платен, участието на работниците във въстанието и масовите стачки си казаха тежката дума. Постепенно, парализирайки икономиката, работниците принудиха Мубарак да се оттегли. Друг въпрос е, че от ситуацията комай се възползва египетската армия.

По този начин, една от важните поуки от арабските въстания е, че без съюз между чуждите работници с местните трудещи се, нещата

отиват на зле. Единствено социална революция обаче е способна да отчете и приеме интересите на гастарбайтерите. Буржоазната идеология в това отношение само пречи на победата на въстанието, понеже не предлага нищо на чуждестранните работници.

Началото на революцията

Въстанието пламна по почти цялата либийска провинция, стигна до преградията на Триполи, към него се присъединиха много армейски части, макар че скоро войниците зарязаха оръжието и се прибраха у дома – малцина останаха в бунтовните региони.

След това настъпи пауза. Верните на режима на Кадафи контрареволуционни сили се окопиха, презгрупираха и поведоха контранастъпление. Очевидна е допуснатата от въстаниците грешка: те забавиха темпото, докато трябваше незабавно да прехвърлят сили към Триполи, за да смажат стъписания противник в бързогама му.

Война и въстание

Въстаническата армия, създадена от ентузиазирани, зле



обучени и недисциплинирани доброволци, не може да противостои на редовна войска в открит бой. Печелившата тактика на въстаниците са асиметричните действия. Не е случайно, че либийските бунтовници лошо воюват на открит местност и в малки селища, но доста добре се справят в градски условия. Затова тъкмо урбанизираните райони трябва да се превърнат във вълчи капани за контрареволуционните части: те могат да дебаркират в тях, но няма да се измъкнат.

Социални преобразования

Социалната революция означава повсеместно и пълно из-

земане на имуществото в полза на народа; поемане на предприятията от събрания на трудовете им колективи и подготвени им оперативни съвети; преход на цялата инфраструктура в ръцете на териториалните събрания и подготвените им съвети; формиране на градски, регионални и други съвети на делегати от предприятия и общини. Цялото имущество, складове, промишленост минават под контрола на сружения на териториални и производствени събрания и съвети. Новият обществен строй е дълъжен незабавно да създаде равни условия за всички жители, мъже и жени, да им даде право на глас в народ-

» » продължава на страница 7

ВКУПОМ ВРЕДНИ СТАНАХА

Ролята на синдикатите

» » продължава от страница 1

дарност”, прочут по него време с борбата за демократични реформи в Полша. Разликите обаче са значителни. Още в началото на 80-те години на миналия век „Солидарност” притежава милиони членове, 40 000 от които влизат в затворите, преди синдикатът да бъде укротен и превърнат в поддръжник на полския „преход”. Дотогава поляците организират стачки, блокиращи цялата страна, искащи самоуправление, а не капитализъм. „Подкрепа” е основан през 1989 г. и когато президентът на САЩ го обявява „заедно със „Солидарност” за един от големите противници на комунизма”, въпросният синдикат се състои от няколко десетки члена, повечето от които първа ще се появяват по телевизията през идните години... и трудно могат да бъдат наречени работници. Самият „харизматичен лидер” Тренчев е близък до управляващите кръгове, какъвто остава и до днес. Макар да се обявява в защита на работниците, с намесите си в политиката „Подкрепа” подкрепя реформите, които са в тежък ущърб – оряването на социалните придобивки.

В първите години на „прехода” хората, които искат про-



мяна, се включват активно в синдиката и „антикомунистическата” му дейност. Причината е, че той се представя като алтернатива на единствения друг синдикат КНСБ, чиито връзки с управляващите са явно афиширани и чиито кадри са до голяма степен кадри на Партията. Историята нататък я знаем –

двата синдиката участват в „Националния съвет за тристранно сътрудничество” и други подобни структури, където се договарят с правителството и работодателите от името на работещите в България. Когато на власт са политическите противници, съответният синдикат е по-предпазлив в сътрудни-

чеството, но дългосрочната линия е ясно очертана – работниците разчитат все по-малко на държавата и работодателите и все-повече носят на гърба си тежестта на управленските грешки.

Връзката между лидерите на въпросните синдикати и държавата не е толкова явна. Винаги и навсякъде по света,

със създаването на организирана работническа съпротива, започва борба за поставянето ѝ в услуга на управляващите. Профсъюзното движение в САЩ е само един от многото примери. Профсъюзното движение в България донякъде е пощадено, защото борбата отдавна е приключила. Освен в откритата политическа подкрепа, симбиозата между синдикатите и държавата се проявява и по други начини. Още с основаването си, „Подкрепа” е финансиран и насочван от западните „агенции за демокрация”. КНСБ пък прие наготово от „социализма” материална база, членска маса и ръководни кадри. Съществена роля на синдикатите по време на приватизацията е да подкрепят удобните сделки и да възпрепятстват неудобните сделки и непокорните директори. Самите синдикални ръководители често са с много интересна биография. Например още в началото на „прехода” „антикомунистът” Тренчев е близък приятел на Илия Павлов, върти търговия с метали и химически суровини... и защитава правата на работниците. Днешният министър на труда и социалната политика Младенов доскоро се е „борил” като секре-

» » продължава на страница 7

ПРЕЗ ОЧИТЕ НА АНАРХИСТА

Либийското въстание



» » продължава от страница 6

ните събрания, да не оставят едно семейство без материална помощ, да се погрижи и облекчи страданията на гладните и болните. Хранителни продукти, медикаменти, облекло и всичко друго от първа необходимост трябва да се разпределя справедливо по решение на народни събрания, а не да се продава. Всички транспортни и военни средства трябва да постъпят в разпореждане на съвместе и да се използват за обществени цели. Някои от посочените мерки са взети в столицата на въстанието, Бенгази, но това далеч не е всичко. Нека не забравяме, че трудности-

те на борбата ще се отразят лошо преди всичко върху бедните градски жители, които не разполагат със запаси, затова тежестта на мизерията може да ги отблъсне от въстанието, да се разочароват. Затова във въстанията градовете не бива да остават богати и бедни, всички излишъци следва да се конфискуват от по-заможните и равномерно да се разпределят след населението.

Интернационализъм

Заради провокации на расисти, както и поради слухове за чужди наемници сред защитниците на режима, в Либия са регистрирани нападе-

ния срещу гастарбайтерите. Заради това, както и заради нежеланието на чужденците да се включват в чужда на тях борба, стотици хиляди наемни работници напуснаха страната, а тъкмо те съставляват значителна част от фабричния пролетариат в Либия. В резултат на което спряха предприятията, например тези от хранителната промишленост, както и транспортните звена, които доставят продоволствие в градовете. Чуждестранните наемни работници с право не смятат тази борба за своя, тъй като революцията нищо даже не им обещава. Това е още една грешка, защото гастарбайтерите представляват една колосална разгневена маса, незаменим трудов и военен резерв на революцията. Без тях въстанието е загубено. Но ако революцията застане и на страната на техните интереси, Либия от мащеха може да стане нов дом за всички тези хора. Така и би постъпила една социална революция: гастарбайтерите незабавно получават наравно с местните всички права, сред които добро жилище и човешки условия. Така бившите парици и фактически роби стават свободни и пълноправни членове на самоуп-

правляващите се колективи. Важното е да имат възможност за избор – да останат в страната колкото пожелаят, да я напуснат, да повикат своите семейства и да се заселят завинаги в нея. Те ще получат възможност за развитие на родната си култура и език. Само тогава мнозина от тях ще се превърнат в твърди привърженици на революцията и нейни най-несломими бойци.

Интернационал на съветите

При сегашното Либийско въстание, повечето държави от Запада и Арабския свят симпатизират на въстаниците. Социалната революция няма да предизвика същото. Напротив, върху нея ще се изсипят ниагарски водопади от лъжи и клевети. Няма да се притекат на помощ, а ще се опитат да я загубят – както стана превантивно в Бахрейн, където влязоха войските на Саудитска Арабия, за да защитят застрашените си интереси. Както виждаме, управляващите класи с лекота жертват целостта на някоя страна, когато съзират заплахата за властта и портфейла. Но за щастие съвременните революции не

пламват самотни. Неизбежен и необходим етап на социалната революция ще стане бързото обединение на всички сили на поддръжниците на самоуправляващите се работнически съвети във всички въстанили страни, вследствие на това – спешно прехвърляне на въоръжени революционни отряди в най-опасните региони, без оглед на националната принадлежност на помагащите и нуждаещите се от помощ. През необхватните от въстания райони ще се пробият коридори, ако това бъде нужно за консолидация на революционните сили. Държавните граници ще бъдат пометени, националният (държавен) суверенитет – унищожен. Навсякъде, където е възможно, ще възникнат непартийни събрания-съвети, изградени отголу и намиращи се помежду си в отношения на доброволно сдружение. Така структурирани, нещата ще станат основа за новия свят без граници, без наемен труд, без собственост, без държави. •

Михаил Магид
руски независим публицист,
в анархокомунистическото движение
участва повече от 15 години
превод Николай Темалов
пълния текст четете на
sm.a-bg.net

ВКУПОМ ВРЕДНИ СТАНАХА

Ролята на синдикатите



» » продължава от страница 6

тар по социалните въпроси на „Подкрепа“.

Финансирането на синдикатите от политиките не става директно – не върви да се каже, че БСП подкрепя финансово КНСБ в името на социалната справедливост. А и партийните различия все-повече се размихват, защото кокалът е един, а всички политици са псета. Затова пък синдикатите наместват кадрите си в множество неправителствени организации, които получават пари по проекти, финансирани от българската държава, чуждите държави или направо от бизнесмени, които имат нужда някой да им върши черната работа.

Най-болезнената проява на симбиозата между синдикатите и властта е в законотворчеството. КНСБ и

Докторе, аз
предлагам
да продъл-
жиме...

„Подкрепа“ са единствените синдикални структури, с които държавата счита за нужно да преговаря. Тя ги легитимира (както морално, така и юридически) като единствените пътища, по които хората могат да се борят за по-добри условия на труд. Синдикатите се отплащат, като от своя страна легитимират (морално и юридически) сделките, с които държавата и работодателите ощетяват работниците.

При това положение не е учудващо, че въпреки нерядко отчайващите условия на труд, стачните действия на работниците са малко. Още по-малко са тези, които са организирани чрез синдикатите. Когато има организирана стачка, по правило участват само местните активисти. Ако синдикалната структура

на място обаче спечели борбата, лично вождовете отиват да се снимат със стачкувалите, сякаш са гладували заедно със стачниците.

Борбата не се води с изпитаните средства на стачката – саботажа и неподчинението, – а с параграфи и формуляри, писани в „сътрудничество“ с противниците. Така победители по правило са управляващите – като се започне от нечутите стачки в шивашките цехове и се свърши с огромните браншови стачки като тази на учителите преди няколко години.

Ясно е на кого му е изгодно да продължава така. Тренчев беше поздравен за запазването на поста си от множество държавни и партийни мутри. Лично министър председателят го поздравя с думите „Аз искам да го помоля доктора със своята мъдрост да продължи да работи за България. Докторе, аз предлагам да продължиме, защото това, което виждаш, ако се откажеме сега, просто техният сценарий ще успее“. Не знам защо управляващият държавата говори за „техният сценарий“ – той сигурно си знае най-добре. Ако обаче ги оставим да продължават така, и без сценарий мога да кажа, че не ни чака нищо хубаво. •

Зрител на „прехода“

ДРУГИТЕ СИНДИКАТИ

Алтернативите

Синдикалното движение не винаги и не навсякъде е било в мъртвата хватка на властта. Най-показателният пример за потенциала му е ролята, която изиграват синдикатите (безвластническите НКТ и марксистките ОСТ и ОМРП) в Испанската гражданска война. Като показател за състоянието на синдикалното движение в чужбина ще посоча само факта, че в момента наследниците на НКТ в Испания разполагат заедно с пог 100 000 члена, за разлика от марксистките синдикати, които наброяват близо 2 милиона. Какъв е резултатът от такъв вид синдикално движение всеки може да провери.

В България, освен добре познатите КТ „Подкрепа“ и КНСБ, съществуват разни организации като „Промена“, АРС и други, които едва ли могат да бъдат обвинени в радикализъм. Например „Асоциацията (на работниците и служителите) работи за съгласуване и защита интересите на работниците и служителите... с тези на работодателя“. От своя страна, недоболните хора, които имат проблеми с работодателите си, обикновено прибегват до казионните синдикати поради непознаване, недоверие и страх от по-радикалните алтернативи.

На този фон обаче се забелязват по-радикални акции: „Работнически синдикат Фрапорт ТСЕМ“, който (според собствените му твърдения) известно време защитава част от работниците на Бургаското летище. Интернет сайтът „Работнически глас“ редовно отразява работническите протести в България и по света. В процес на създаване е „Автономен работнически синдикат“, който обещава да бъде качествено различен спрямо познатите ни от последните 60-70 години синдикати.

Струва ми се обаче, че имаме нужда от синдикално движение от нов тип, което не се ограничава до защита на правата на работниците на работното място срещу работодателите им. Икономиката се променя, с нея се променят политическите структури и социалните групи. Очакванията за възраждане на синдикално движение във вида му отпреди 80-90 години са не само напразни, но и вредни. Време е да се търсят нови пътища и нови оръжия. •

Златко

ГОЛЯМАТА МАШИНА ЗА КРИЗИ

Кой всъщност вдига цените?

» » продължава от миналия брой

Тези купувачи и продавачи на истински неща са физическите хеджъри. Правителството на Рузвелт разбира обаче, че за да работи борсата нормално, трябва да има и втори вид участник – спекулантът. Целият смисъл на съществуването на спекуланта по първоначалния замисъл на хората, които са изградили този пазар, е да гарантира, че физическите хеджъри, реалните участници, винаги ще има къде да купуват и/или продават своите стоки.

Представете си пак, че вие отглеждате царевица, но карате реколтата на пазара в момент, в който фирмата за зърнени храни не купува. Тук се намесва спекулантът. Той ви купува царевицата и я държи. Малко по-късно може фирмата за зърнени храни да потърси царевица на пазара, но в момента да няма селскостопански производители, които да продават. Без спекуланта в този случай, както земеделецът, така и фирмата за зърнени храни ще се прецакат заради едно временно разминаване.

Със спекуланта обаче всичко върви гладко. Земеделецът носи царевицата на пазара, може да няма фирми за зърнени храни, които да купуват,

но спекулантът му взема царевицата на 2,80 долара на бушел. Два месеца и половина по-късно производителят на царевици пръчици иска царевица, но на пазара няма земеделци и той купува от спекуланта по 3 долара на бушел. Спекулантът печели, земеделецът бързо пласира реколтата, фирмата за зърнени храни си получава суровината на поносима цена, всички са доволни.

Системата работи кажиречи идеално петдесетина години. Тя е строго регулирана от държавата, която разбира, че влиянието на спекулантите трябва внимателно да се следи. Ако на спекулантите се разреши да купят цялата реколта царевица или дори голям процент от нея, те лесно могат да манипулират цените. Затова държавата поставя лимити, които гарантират, че във всеки един момент търговията на стоковете борси ще бъде основно в ръцете на физическите хеджъри, а спекулантите ще играят чисто функционална периферна роля, за да вървят нещата гладко.

С тази идея стоковете борси се превръщат в много полезен начин за определяне на така наречената „спот цена“ на суровините. Поради своите особености, сурови-

ните се произвеждат по цял свят в силно различаващи се условия, което прави тяхното ценообразуване много тежко и сложно. Съвременните стокови борси обаче го улесняват.

Производителите на царевица, пшеница, соя и нефтени продукти могат просто да видят фючърните цени на централизираните стокови борси като NYMEX (Нюйоркската стокова борса), за да гобият представа колко могат да поискат за своите стоки. Ако търсенето и предлагането са определящите фактори за тези фючърни цени, системата работи нормално и логично. Ако се намеси нещо различно от търсенето и предлагането обаче, цялата система отива по дяволите – и именно това се случва през лятото на 2008 г.

Ценовият балон, който ни сполетя онова лято, се пече отгавна. Началото е през 1980-те години, когато няколко финансови компании от Уол Стрийт започват да купуват дялове от борсовите фирми, търгуващи на различните стокови борси. Един от първите примери за това е през 1981 г., когато Голдман Сакс купува борсовата фирма Джей Ейрн.

Малко след това, в началото на 1990-те, тези компа-

нии започват тихомълком да натискат държавата да не се спича толкова за тия лимити. По-конкретно, през 1991 г., Джей Ейрн, филиалът на Голдман, пише до Комисията за търговия със стокови фючърси (КТСФ – държавният орган, регулиращ тези борси) и иска едно дребно изключение от правилата.

Цялото определение за физическите хеджъри било не нужно рестриктивно според аргументите на Джей Ейрн. Вярно, че за един производител на царевица, купуващ фючърни договори, било нормално да се застрахова от рязък спад в цените. Все пак земеделците е рискована работа! Всичко може да сполети един земеделец – природа, едновременно! Всеки, който отглежда някаква култура, поема някакъв риск и е нормално и логично държавата да позволи на добрите хорица да купуват фючърни договори, за да се застраховат от този риск.

Какво да правят обаче хората на Уол Стрийт? Не били ли и те като земеделците, в смисъл, че и те поемат риск, като се излагат на капризите на икономическата природа? В края на краищата и един спекулант, който изкупвал царевицата, също носил риск – инвестиционен риск. Така че – аргументира се фи-

лиалът на Голдман – защо да не позволим и на горкия спекулант да избяга от пустите лимити и да извършва сделки в неограничени количества? Защо изобщо трябвало да го наричаме спекулант? Не можело ли и Джей Ейрн да се нарича физически хеджър? В края на краищата и те поемали реален риск – досущ като един земеделец!

На 18 октомври 1991 г. КТСФ в лицето на Лори Фърбър, назначена от първия президент Буш, се съгласява с писмото на Джей Ейрн. Фърбър пише, че разбира, че Ейрн искат тяхната спекулативна търговия да се признае за „по същество намаляване на риска“ и след купища финансово-юридически жаргон приема техните аргументи. Така започва началото на края на спекулативните лимити и нормалното равновесие между физическите хеджъри и спекулантите на енергийните пазари.

През следващите години КТСФ тихомълком издава шестнайсет подобни писма на други фирми. Спекулантите вече спокойно могат да превземат стоковата борса. Към 2008 г. цели 80% от сделките на стоковите борси са спекулативни според един служител на Конгреса, който

» » продължава на страница 9

ИСТОРИЯ НА РЕВОЛЮЦИЯТА

Анархотероризмът

Един от стереотипите за анархизма е, че това представлява състояние на хаос, а всеки анархист е терорист и погромджия. Напоследък това клише поизбледня, но беше освещено от събитията в Гърция и Италия. Макар че днешните анархисти отричат тероризма като метод за борба, старейки се да изтъкват такива неща като хуманизма в учението на Кропоткин, стереотипът не е изникнал от нищото. Всъщност, самият Кропоткин, оставайки си хуманист, е признавал необходимостта от насилие, а Бакунин направо посочва, че то е неизбежно – и не анархистите първи ще нанесат удара.

Обръщайки се към историята, следва да признаем, че това е така. Дори индивидуалните акции и теоретично обосновани колективни действия, наречени след това „илегализъм“ („незаконничество“), се предприемат в отговор на упражнено от властта насилие. Набеденият за „основател“ на илгализма, без самият той да се е самоопределял така, Франсоа Кьонигщайн е роден в сърцето на работническата мизерия от онова време, когато лекари често пишели в смъртния акт „починал от глад“ и това не се е смятало за необичай-

но. Бащата на Франсоа зарязва жената и децата си, синът му е принуден да поеме отговорността за изхранването на семейството. Момчето не прощава на родителите си бяството, отрича се от неговата фамилия и взема майчината, с която става един от символите на анархизма – Равашол.

За да държи кльошавата гостенка с косата настрана от дома си, невръстният момък работи какво ли не, като не се спира да пребърква пресните гробове на богаташи, където винаги има нещо ценно. При все това, Франсоа не е престъпник по душа, деянията му са начин да оцелее. Припечеленото над нуждите на семейството той не прахосва, нито натрупва, за да се замозне – дава пари на анархически организации.

По същото време достига своя връх работническото движение, отекват по света събитията в Чикаго. Франция също има своите полицейски касапници – градчетата Фурми и Клиши на 1 май 1891, в които работниците излизат на демонстрация. Довтасалите жандарми обаче предварително идват с нагласата да убиват, понеже наскоро са получили нов модел револвер и решават да изпробват в ре-

ални условия възможностите на това чудо на инженерната мисъл. Безумието и бездушието на този „експеримент“ вади Равашол от редиците на общо взето баналните експроприатори и го прави терорист.

Той цяла година подготвя отмъщението и през март 1892 парфюмира Париж за цял месец с гъх на динамитни газове. Взривени са къщите на юристите, имали отношение към присъдите срещу демонстрантите от Клиши, ударени са и казармите на републиканската гвардия. Нито един човек не загива в тези атенати.

Равашол е заловен бързо, той и не се е криел, давайки си сметка, че анонимният терор е безсмислен за каузата (само плаши населението и затова се предпочитат от държавните силови структури). Кафенето, в което е арестуван, хвърква във въздуха няколко дни по-късно.

Съдът е бърз, за атенатите му дават доживотен затвор, но после се сещат да го обвинят в три убийства с твърде необидителни доказателства, като резултатът е смъртна присъда. На 11 декември 1892 Франсоа Клод Равашол е гилотиниран. Говори се, че предсмъртните му сло-

ва били *„Да живее анархията!“* В действителност той признал от ешафода нещо по-съдържателно – *„Да живее социалната революция!“*

Малко преди екзекуцията, през октомври, той навършва 33 години. За все още достатъчно религиозната Франция това има символичен смисъл.

Съдията не му позволява да произнесе реч, която съдържа следните слова:

„Ако всеки нуждаещ се вземе със сила онова, от което има нужда, вместо да го чака като подаяние от равнодушното общество, това ще бъде много по-справедливо, отколкото запазването на социалния ред, в който животът ни не струва нищо.“

Запуските на Равашол попадат в пресата и имат посилен ефект от бомбите – разтърсват не само Франция, но и цяла Европа. Това разтърсване е крайно необходимо. След разгрома на Парижката комуна и последвалите репресии анархическото движение на континента запада. Редица френски анархистки вестници, издавани легално, се финансират от полицейски провокатори. Властите, преценявайки капацитета на затворите, предпочитали да контролират движението.

Когато се появява човек на действието, Равашол, застоялото бласто кьса бента. Идеята за премахване на държавата и обществено самоорганизиране чрез пряко действие, повтаряна от неуморимия бунтар Бакунин, получава своя практически метод.

Нека всеки си помогне сам! Какво да прави човек, който, даже работейки, гладува, когато загуби работата си? Да умре от глад, за да бъдат произнесени над гроба му няколко благочестиви думи? Предпочитам пред тази съдба да съм контрабандист, фалшификатор, крадец и убиец.“

След тези думи буржоазията вече не може да спи спокойно. Равашол и последователите му правят страха от революцията реален, „днешен“. Криминалното деяние се оказва престъпление само юридически. В очите на хората престъплението може да бъде героичен акт. Които не може да физически да оцелее под ботуша на капитализма, притежава груг изход от покорната гладна смърт. •

(следва)
по материали от
venta-dv.livejournal.com
пълния текст четете на
sm.a-bg.net

ГОЛЯМАТА МАШИНА ЗА КРИЗИ

Кой всъщност вдига цените?

» » продължава от страница 8

проучва цифрите. „И това е по най-предпазливата оценка“, пояснява той.

Още по-поразително в тези изключения е, че са давани кажи-речи тайно. „Аз бях началник на отдела за търговия и борси, а Бруксли Борн беше председател [на КТСФ в края на 1990-те] – казва Майкъл Грийнбъргър, днес професор в университета на Мериленд – и никога от нас двамата не знаеше, че това писмо съществува“.

Тези писма така и нямаше да излязат на бял свят, ако не беше една случайност. Това разкрива колко всеобхватен е контролът на спекулантите над държавата.

Един служител на Конгреса, бивш сътрудник в Комисията по енергетика и търговия, съвсем случайно дочува служител на КТСФ да споменава писмата между другото на някакво изслушване. „Бях поканен от Комисията по земеделие на изслушване за енергетиката, което КТСФ провеждаше – спомна си сътрудникът. – Изведнъж, някъде по средата, те казаха: „Да, от години издаваме такива писма“. Аз вдигнах ръка и попитах: „Сериозно? Издали сте писмо? Мога ли да го видя?“ Реакцията им беше: „А, така. Ами сега?“

Постоянно ги тормозихме по телефона – продължава той – и накрая те изпльоха камъчето: „Трябва да питаме Голдман Сакс“. Аз подскочих: „Откъде-накъде ще питаме Голдман Сакс?“

Сътрудникът ми показва разменените имейли с тогавашния служител на КТСФ, който му казва, че трябвало да питам Голдман за разкриването на тези писма. Сътрудникът пише първо:

„Притеснени сме от нежеланието за разкриване на исканото от нас писмо от 1991 г. по отношение на изключението за хеджъри. Моля, изпратете ми името и датата на това писмо.“

Също така моля да ме запознаете със становището на КТСФ по това писмо. Цялата тази секретност е непонятна за нас.“

От КТСФ отговарят:

„Дайте на хората два-три дни да се съгласят с вас.“

„Хората“ в този случай са получателите на писмата, по-конкретно Голдман Сакс. На което служителът на Конгреса пише отново:

„Какво секретно има в едно 17-годишно писмо, което е формирало политиката на държавата? Умът ми не го побира.“

Проблемът се задълбочава от редица други малко из-

вестни вратички, които са политически и регулаторни абсурди, приличащи много на осмените в класическата британска телевизионна сатира „Пиринченото око“ измислени закони, в които продажбата на опасни наркотици е строго забранена, освен ако не се осъществява „чрез мандрил“.

„Основанията бяха смехотворни – казва друг сътрудник в Конгреса. – Едно нещо е незаконно, ако се прави по един начин, но няма никакви проблеми, ако същото нещо се прави по друг начин. Къде е логиката?“

Всички тези изсмукани от пръстите вратички създават на практика огромна държавна субсидия за шепата фирми като голдмановата Джей Ейрн, получили полусекретните писма от КТСФ. Защото по същото време, когато получават тези писма, тези фирми създават нов инвестиционен инструмент, нова маса на казиното, организирана така, че те да прибират гювеч от всеки, който иска да играе. Този нов инвестиционен инструмент се нарича „спекулация с индекс“.

Да го обясним по-просто. Да речем, че създадем един индекс, наречен „Индексът на менюто на Макдоналдс“ (ИММ). В него влизат цените на единайсет ястия на Макдоналдс,

включително Биг Мак, кока-кола, пържени картопки, сладолед и т. н. Да речем, че общата цена на тези 11 ястия към 1 ноември 2010 г. е 37,90. Ти залагаш 1000 долара на индекса на менюто на Макдоналдс на същата дата, 1 ноември. След един месец общата цена на тези единайсет неща е вече 39,72. Ха! Та това си е 4,8% ръст. Тъй като си вложил 1000 долара в ИММ на 1 ноември, на 1 декември вече имаш 1048 долара. Умна инвестиция!

За да бъде ясно – ти не купуваш реално кюфтета, кола и пържени картофи за 1000 долара. Просто залагаш 1000 долара, че цените на кюфтета, колата и пържените картофи ще скочат.

Къде е хватката? Ако си прост сульо от улицата и искаш да залагаш на това безумие, нямаш право, защото твоего поведение ще бъде спекулативно и ограничено по оня стар Закон за стоките борси от 1936 г., който уж поддържа крехкото равновесие между спекуланта и физическия хеджър (т. е. реалните производители и потребители). Същото се отнася и за голям пенсионен фонд или тръст, който няма едно от онези възшебни писъмца. Дори да искаш да играеш на тая щуротия, не можеш, за-

щото тя е забранена за Простия Спекулант.

Можеш да седнеш на масата само ако „вземеш под наем“ онова изключение, което държавата тихомълком е дала на фирми като Голдман Сакс с онези шестнайсет писма.

Ако искаш да спекулираш с цените на суровините, трябва да минеш през лицензиран от държавата спекулант като Голдман Сакс. Това е съвършената далавера: Голдман и другите банки не само че прескачат закона от 1936 г. и нарушават крехкото равновесие, което десетилетия наред предотвратява ценовите балони, отприщват поток от спекулативни пари към пазар, който не е направен, за да ги поеме, но тези банки си осигуряват и изключителен посреднически статут за прииждация порою.

Защо да не заложиш на нещо, без което хората не могат – например храна, бензин или нефта? Има ли нещо по-сигурно? Все едно, че ще спрат да купуват бензин! Или пшеница! Това е Америка, егати! Пичовете ще набиват макарони и кифли с тонове още поне десет века. Виж какви гъзове са отпращали в тая страна – накарай ги само да намалят пшеницата, захарта и царевичната! •

(слева)

ИСТОРИЯ НА РЕВОЛЮЦИЯТА

Убийството на Александър Греков

Анархисткото движение в България изживява своя най-голям бум в периода на всеобщ революционният кипнеж в годините след Първата световна война. В тези бурни години терорът, експроприациите, въоръжените сблъсъци с властта и изобщо пропагандата чрез дело се явяват основна тактика на голяма част от българските анархисти. В това отношение най-изявена е личността на Васил Икономов, от чиито многобройни подвизи се открояват атенатът срещу Борис III в Арабаконак и убийството на Александър Греков.

Като причини за убийството на Греков обикновено се сочат публикуваните статии против анархистите в редактирания от него в „Слово“ или ръководната му роля в опозиционния Народен сговор – като по тази линия се подозира и подбuditелство от страна на управляващите. За да се разбере как точно се стига до този атенат обаче, трябва да се отчетат още редица фактори.

Към средата на 1922 г. политическото и социално напрежение се изостря, а конфликти между различните противостоящи си групи – земеделци и опозиционери, македонстващи, комунисти и анархисти – все по-чест-

то стигат до насилие и кръвопролития. С разрастването си, и легалното анархистко движение става обект на атаки. На първомайската демонстрация на анархистите в София през 1922 г. се стига до престрелка с полицията, която се опитва да разгони митинга. Редакцията на в. „Работническа мисъл“ е обисквана и всичко в нея е конфискувано, а редакторът Александър Сапунджиев е арестуван. В резултат на това редакцията се премества от София в Кюстендил. По този повод ФАКБ издава позив, в който се заявява: „Хвърлената от правителството ръкавица ни приемаме доблестно. Срещу новото насилие ни ще отпlichem своята сила. На терора ще отговорим с терор.“

Към средата на 1922 г. избухват и големи стачки на тютюневите и текстилните работници в Пловдив, Пазарджик, Кюстендил и Хасково. Анархистите подкрепят стачниците, водят сред тях пропаганда за самостоятелна и независима от партиите борба – особено от комунистите, които се опитват да оглавят протестите. Точно по тази линия се стига и до убийството на Греков, който, освен всичко друго, е и директор на сдружението на тютюневите експерти и в



Александър Греков

качеството си на такъв откъзва всякакви отстъпки на стачкуващите тютюноработници в Кюстендил. Напрежението се изостря до крайност, появява се опасност от обявяване на локаут и пълен разгром на стачниците. Кюстендилските анархисти решават, че единственият изход от ситуацията е Греков да бъде убит. Те изпращат двама души при софийските си другари с молба това да бъде свършено възможно най-скоро.

Веднага се свиква събрание в конспиративния клуб на софийската бойна група, намиращ се в една обущарница на ул. „Алабин“, и е решено задачата да бъде поета. Заради принципите на конспирацията не се определят извършителите – решението се взема само по принцип. За да не се появят много доброволци, които да се дублират и да си пречат, Васил Икономов заявява, че не трябва никога от присъстващите да се заема,

защото има сведения, че въпросът ще бъде решен от други заинтересувани.

На излизане от събранието Икономов казва на Първан Попов, в чиято квартира често отсяда, че той ще се заеме, но тъй като е нелегален, му е нужна помощ за разузнаването – кой точно е Греков и къде може да се намери. Попов се съгласява да съдейства и на другия ден отива в печатницата на в. „Слово“, за да търси Греков. Оттам го пращат в редакцията на вестника, но успява да научи домашния адрес на жертвата.

Докато Попов разпитва за Греков в редакцията на „Слово“, Икономов чака и наблюдава от отсрещната биляртия. След известно време Греков излиза от редакцията и Първан Попов го заговаря. Представя му се като сирак от войната, който иска препоръка за започване на работа в някой тютюнев склад. Кога то се уверява, че говори точно с Греков, той си сваля шапката – уговореният знак с Икономов за точното му разпознаване.

Същата вечер след мръкване двамата анархисти се отправят към дома на Греков на ул. „Гурко“. Около час и половина го причакват откъм двете най-близки пресечки около къщата му, като уговорката е

покрай когото мине пръв, той да го убие. Пръв го забелязва Икономов, проследява го до вратата на дома му и го застрелва, след което с Първан Попов се оттеглят по различни пътища към квартирата си.

Отговорността за атенатата е поета скоро след това с уводна статия в нелегалното списание „Анархист“. Постигната е основната цел – стачката завършва с победа за трите хиляди тютюневи работници. Скоро след това следват още няколко атенатата, извършени от анархисти. Месец по-късно анархист по прякор „Кибрита“ застрелва Пано Чуклев, градоначалник на София по време на Владайските събития и поддиректор на тютюневата експертна къща „Ориент табак“. Това убийство е свързано със стачката на тютюноработниците в Дупница. Убит е и главният надзирател на Софийския централен затвор, известен с жестокото си отношение към анархистите. Тези убийства са само част от ескалиращото насилие в страната, което по отношение на анархистите ще достигне своя апогей през март 1923 г. В Ямбол – събития, оказали се прелюдия към още по-големите кръвопролития в периода 1923-1925 г. •

75 ГОДИНИ ОТ ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Уроците на гражданската война

Продължение на интервюто с Хуан Гарсия Оливер

На 20 юли 1936 г. се състоя известната среща с Компанис. Как мина тя?

Щом нашата контраатака срещу пучистите приключи успешно, Компанис се обърна към Регионалния комитет на CNT, който назначи делегация. Отидохме да чуем предложенията на Компанис, след което се оттеглихме, за да ги разискваме.

Каква беше твоята гледна точка върху ситуацията в този момент?

Повече от всякога аз исках да избършим цялостната, радикална и тотална Социална революция без половинчати мерки. За мен беше повече от ясно, че Компанис иска да ни превърне в пазачи на „сигурността“. За него нашият Комитет на въоръжените работнически милиции, беше нещо като полицейски комисариат. А ние се борихме за революцията и трябваше да я завършим, като продължим да настъпваме напред.

На един прочут пленум на местните Федерации на анархистическото движение на Каталония, мисля през август, според Цезар Лоренцо в книгата му „Власт и Социална революция“, ти си казал: „Или ще сътрудни-

чим, или ще наложим нашата диктатура“?

Установявам, че прескачаш една твърде важна глава от нашата история. Това не ме учудва, защото тази глава често я пропускат, включително Лоренцо, Пиерац и други. Преди събранието, за което говориш, имаше друг пленум на регионалните федерации на CNT, FAI и FIJL (Иберийската федерация на безвластническата младеж), който се състоя на 23 юли и беше от решаващо значение. На другия ден след нашата победа, ние анализирахме ситуацията в Каталония. Аз предложих да въведем незабавно и безкомпромисно свободния комунизъм (така испанците наричат анархокомунизма), за която цел трябваше да премахнем всякаква власт и да разчистим терена от политиките за инициативата и революционното творчество на масите. Мое то предложение беше отхвърлено от пленума. С изключение на един-единствен делегат, анархистическото движение (CNT, FAI и FIJL) отказа на 23 юли да вземе нещата в свои ръце и да установи анархокомунизма. След като взе това решение то отстъпи терена на другите сили.



„Носотрос“ („Ние“)...

Как си обясняваш този избор и факта, че ти се оказа напълно изолиран?

CNT стана жертва на проявление на самопарализа. Дотогава Конфедерацията беше във възход, тя преодоля всички препятствия, включително най-трагичните. Когато обаче се намираше в зенита си и революцията беше на една ръка разстояние, тя удари спиралките и с това скочи от влака на историята (по същия начин би се почувствал ефектът, ако Земята спре за част от секундата своето въртене около Слънцето). И днес още плащаме последиците от това натискане на спиралките от пленума на 23 юли. Отказвайки да продължим напред, под претекст, че часът на анархокомунизма не бил ударил, пленумът спря

възхода на нашето движение. То беше парализирано.

Но по-конкретно какво се случи? Кой спря движението?

Главният майстор на това, под претекст, че английската флота заплашвала Барселона, беше Сантилиан. Спомням си, че му отговорих: „Ние нямаме правото да спиране, когато 400 другари загинаха в Барселона, за да живее революцията“. Аз се бих, за да защитавам тази последователна позиция. Правих го в памет на миналите боеве, за честта на бойците, които срещам от 17-годишната си възраст, които отказваха компромиса, и с мисълта за другарите, които загинаха през последните дни. Но аз бях победен и се подчиних на решението на пленума. От този момент нататък, историята на CNT е история на едно сгромолясане. Пленумите, които последваха 23-то юлския, щяха да отбележат само етапите на това падение. В своите спомени аз давам многобройни примери за неща, за които Пиерац никога не говори. Така, когато по повод на едно общо оплакване против парализирането на действията по фронта на Арагон, се стигна до искане

за отстраняване на Дурути и замяната му с Ховер – моята намеса позволи на Дурути да остане на поста си. Оттогава престанах да бъда неприемлив революционер и се превърнах в помирител.

Ти си мислил, че след пленума на 23 юли не остава нищо друго?

Известно време се нагявах, че чрез Комитета на милициите ще мога да създам революционен полюс, който би могъл да ни послужи, за да потемлим отново напред. Идеята ми беше, че като запазим максимално влияние в милициите, ще бъдем готови за деня, в който организацията ще си даде сметка, че е сбъркала пътя. Този ден не дойде. Влязохме в логиката на компромисите. Въпреки това, аз винаги очаквах че организацията ще възобнови дебата от 23 юли и ще приеме една революционна линия.

Да вземе властта?

Не! Алтернативата беше следната: или ще сътрудничим на едно правителство, без да можем да го контролираме, или ще го свалим и ще проведем Социалната революция във всички области. Разликата е колосална. Отказвайки да участва в управлението, щеше да е по-го-

ИСТОРИЯ НА РАБОТНИЧЕСКИТЕ БОРБИ

Британската обща стачка – май 1926

Всеобщата стачка в Обединеното кралство започва на 3 май 1926 и официално трае до 13 май в неуспешен опит да принуди британското правителство да обърне внимание на влошаващото се положение на британските миньори.

Причините за бедственото положение на работниците са няколко. След Първата световна война Англия изчерпва по-леснодостъпните си находища и съкращава износа на въглища на международния пазар по време на бойните действия, от което се възползват други страни (най-вече САЩ и Полша). Освен това Германия е принудена да снабдява с въглища победителите Франция и Италия като репарации, което води до свиване на британския износ и добив. Негативно влияние оказва повторното въвеждане през 1925 г. на златното покритие на британската лира от Уинстън Чърчил (по това време министър на финансите), а силната валута оскъпява износа. Най-главният фактор обаче е алчността на собствениците на мините. Ламтежът им за все по-големи печалби води до оряване на работническите заплати и по-малко инвестиране в условията на труд.

Затова съвсем естествено миньорите негодуват и спират работа с исканията за съ-

кращаване на работните сменни и увеличаване на заплатите, на което администрацията им отговаря високомерно: „Нито пени повече към надниците, нито минута по-малко от работното време“. Това се случва в сградата на 1925 г. Миньорите се обръщат за помощ към Генералния съвет на трейджюнионите, които вдигат шум в парламента чрез депутатите лейбъристи, след което правителството се опитва да замаже положението, като обещава субсидии (и близо девет месеца наистина ги изплаща). Премиерът Стенли Болдуин дори обявява, че Кралска комисия под председателството на сър Хърбърт Самуел ще разгледа проблемите на минната индустрия в благоприятна за трудещите насока. Работниците възприемат това като победа, но на практика обещанията дават възможност на властите и собствениците да се подготвят за решаване трудовия спор в своя полза. Единствено някои от лидерите на Федерацията на миньорите предупреждават, че е постигнато само примирие, конфликтът тепърва предстои.

Комисията на Самуел публикува своя доклад на 10 март 1926, в който препоръчва отказ от субсидията, а заплатите на работниците да бъдат

намалени с 13,5%, за да „се повиши рентабилността на индустрията“. Две седмици по-късно правителството решава да уважи препоръките. Подкрепени от властите, собствениците поставят условие – съкращаване на заплатите с 10% до 25% в зависимост от категорията работещи или затваряне на мините. Миньорската федерация на Великобритания не приема този ултиматум и така започват тежки преговори.

Заклочителният им кръг започва на 1 май, но споразумение не е постигнато, затова Генералният съвет на трейджюнионите се заканва да призове към всеобща стачка „в защита на заплатите и работното време на миньорите“.

Лейбъристите партийни лидери са ужасени от революционния дух на това решение. През следващите два дни се полагат неистови усилия за постигане на споразумение с правителството и собствениците на мината. Тогава се намесват печатарите от вестник „Дейли Мейл“. Те бойкотират излизането на броя, в който уведомната статия осъжда евентуалната стачка. Печатарите заявяват, че „общата стачка не е просто трудов спор, това е революционен ход, който може да успее само чрез унищожаване на прави-

телството в полза на разширяване на правата и свободите на народа“. Властите тутакси обвиняват печатарите в „накърняване на свободата на печата“ и преговорите окончателно спират.

Лидерите на трейджюнионите са разтревожени от радикализираните настроения сред работниците. За ограничаване на този опасен подем, трейджюнионистите решават да проведат „общата стачка“ единствено със силите на железничари, транспортни работници, печатари, докери и стоманолехари. Още в първия ден обаче те губят контрола, а правителството, при цялата си подготовка, остава смаляно от мащаба – над милион и половина души спират работа и излизат на живи вериги и демонстрации. Транспортът е напълно парализиран.

В помощ на полицията, правителството предварително е формирало доброволчески дружини, които изпраща да опазват реда около стачкуващите предприятия, както и да осигурят влизане на стачкоизменници в тях. Но скоро тези дружини, влизайки в контакт с работническите живи вериги, започват да изпитват симпатия към протестиращите, особено когато се сблъскват с ужасната мизерия в работническите квартали.

На 11 май министърът на правосъдието постановява, че спорът между трейджюнионите и работодателите не може да става за сметка на „интересите на нацията“. Натискът има успех и Генералният съвет на трейджюнионите обявява „прекратяване на спора“.

Само миньорите продължават съпротивата още няколко месеца (до края на ноември), но гладът принуждава работниците, най-вече семейните с деца, да се върнат на работа, примирявайки се с дългите смени и ниски надници. Работодателите обаче не вземат всички обратно, откъсвайки им за протеста.

През следващата година властите приемат редица закони, които въвеждат ограничения в процедурата за решаване на трудови спорове чрез стачни действия, както и предприемането на такива в знак на солидарност.

Възгледобивната индустрия на Великобритания драстично съкращава работни места, но повишава своята производителност от 200 тона въглища на миньор до 300 тона към началото на Втората световна война. Естествено, с цената на по-жестоката експлоатация. •

Христо Витанов

75 ГОДИНИ ОТ ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

Уроците на гражданската война

бре, ако CNT се заемеше изцяло с революцията, увличайки масите от колебаещи се или предпочитайщи невъзможния неутралитет. Ако беше нужно, тя можеше да назначи едно правителство на левицата изцяло под свой контрол. По такъв начин функционираше Комитетът на милициите. Ние го ръководехме. Това нямаше нищо общо със случилото се в последствие, когато влязохме в правителството на Ларго Кабалеро в слаба позиция спрямо блока на всички останали: социалисти, сталинисти, републиканци, национал-автомонисти и всякаква подобна сган.

Когато говориш за контрол над правителството, мислиш ли че CNT имаше средствата и възможностите да го осъществи? Нейната сила беше твърде различна в различните региони. В Каталония може би беше възможно да се защитава твоята максималистска линия, но другде – не.

Аз винаги съм вярвал в ролята на действените малцинства. Те са тези, които трасират пътя. Ако следваме твоите разсъждения, за каталонската CNT не е имало друг път, освен да стане

реформистка. Тръгвайки от хипотезата, че другите региони нямат капацитета на Каталония, Конфедерацията не трябваше да предприема нищо, освен да се задоволи и да търпи. Да търпи, но докога? Колко години? Аз не казвам, че разсъжденията ти са лишени от основания, но доведени до логическия им край, те узаконяват реформизма. Аз бях привърженик на това да вървим напред, да опитаме, увличайки масите с примера на Каталония, да продължим Испанската революция.

От гледна точка на доктрината обаче такъв контрол над властта също е ерес и не издържа, нали?

На CNT се падаше да демонстрира, че е възможно да извърши революцията, без да налага своята диктатура. Нейната сила почиваше върху колективния ѝ капацитет. Защо трябва да предричаме неуспеха на своята революция? Да се мисли така, означава, че нямаме доверие в собствените си идеи. Анархистите вярват в човека. Това е съществена разлика с марксистите. В Испания синдикализмът прокламира анархистическата идея от самото начало. Беше дошъл часът



... и „Ейос“ („Те“)

в който ние можехме да покажем на какво сме способни. Днес можем да анализираме грешките си или да ревизираме някои от постулатите си, но повече никога няма да се питаме трябваше ли да извършим революцията, или не.

Защо, когато установи, че твоята позиция е в малцинство, ти не се противопостави открито на мнозинството?

Противопоставих се. Още вечерта на пленума, събрах членовете на групата „Nosotros“, разширена с Маркос Алкон, Мануел Ривас, Хоакин Аскасо и още дваматрима другари. Обясних им, че предвид разнородния характер на CNT, позицията ѝ не ме учудва особено и добавих,

че както и в други моменти от историята ѝ, единствено една смела акция на групите, без „водически“ претенции, би могла да промени курса на събитията. В заключението им направих следното предложение: преди колоните да потеглят за фронта в Арагон, трябваше да ликвидираме властта на „Народния фронт“ в Барселона и в цяла Каталония и да вземем нещата в свои ръце. Дурути се противопостави, макар да признаваше, че моите аргументи са валидни. Той декларира, че е привърженик на изчакването да превземем Сарагоса, преди да действаме. Възразах му: „Какво ни доказва, че в условията, в които ще се развият боевете, ти ще превземеш Сарагоса?“ Моята теза беше, че нашата бърза победа зависи от капацитета ни да очертаем едновременно следните три кръга: един с център Барселона, втори – с Галиция и трети – със Севиля. Ако един от тях липсваше, войната щеше да бъде продължителна.

Повтарям: ако ние спечелихме в Барселона, то е, защото бяхме успели да създадем военна сила, отговаряща на нуждите на въстанието. Като се кажеше утре в толкова часа на това място, тя

беше там. Кадрите на отбраната бяха млади, обучени хора, готови за борба, въоръжени и сигурни. В Барселона това работеше и точно то липсваше в другите региони, особено в селските зони, което, според мен, е една от главните причини за неуспеха на революцията. •

(Следва)

БЕЛЕЖКА

В мемоарите на Хуан Гарсия Оливер „ЕХОТО ОТ СЪПЪКНИТЕ“ (Париж, 1978 г.) напразно ще търсим отговор на един от най-важните въпроси:

Защо този непреклонен революционер-максималист се свлече прогресивно на позициите на антифашизма, на който той беше категоричен противник, прие сътрудничеството с цялата „лява политическа сган“ и стана министър на правосъдието в един от нейните кабинети (на Ларго Кабалеро), и най-вече, защо в следващия решителен момент (май 1937 г.), когато Социалната революция в Испания достигна нов връх, той допринесе, като малцина други, заедно с презираната от него Федерика Монсени, за разоръжаването на пролетариата на Барселона, въстанал срещу сталинско-буржоазната **контрреволюция?**

Георги Шейтанов

117 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ГЕОРГИ ШЕЙТАНОВ

Довечера, когато ми донесеш храна, сложи нашата малка пила в хляба.



И Стефан има майка, но тя не се разтревожи като тебе



Дойдоха ли у вас вашите вагабонти? Намерим ли ги, на място ще ги избием!



Накъде?

Към Сливен

Иван Шейтанов: Повикаха ме с ръка и аз отидох безпрепятствено до решетката на кауша и разговарях с тях... От разговора ми стана ясно, че ще бягат. Вечерта Стефан и брат ми хващат здраво желязната решетка, изкривяват я и излизат незабелязано. Излиза Георги и вижда стражаря, заспал на поста си. Застава до него с цепеница в ръка и изчаква Стефан да се измъкне. През двора по конския тор, издигнат на височината на оградата, скачат на улицата. После Георги казваше: „Бях сигурен, че стражарят след което промъкване се събуди и разбра, че бягаме, но цепеницата, която държаш, го вразуми и той предпочете да се престори на заспал“. Веднага след бягството отиват в дома на Чобанови. Стефан се въоръжава и отиват в дома на Шейтанови. Майка му се тревожи много, но Георги с няколко думи дава да се разбере, че този е пътят, друг няма. Взима револвера си и една кама. Баща му през цялото време мълчи и само в края го запитва. През комшлъка на съседите излизат на улицата...

9... 8... 7...

Преброяване на дивите българи

С много реклами и шум мина февруарското преброяване на населението в тази страна.

Научихме, че към 1 февруари 2011 г. поданиците на държавата са точно 7 351 234 броя; че 72,9% от тях живеят в градовете, а за селата остава 27,1%; че преброените домакинства са 2 826 740, а жилищата – 3 898 688.

Научихме, че гражданите до 17 години са по-малко от тези на възраст над 65 години – 15,9% срещу 19%. Навремето (2001) младежите под 18 са наброявали 19,4% от населението, докато възрастните са били 16,8%.

Казаха ни също така, че в периода 2001–2011 има намаляване с 581 750 души.

В 21% от населените места живеят от 1 до 50 души, а в 36% – между 100 и 500 души. В седемте града с население над 100 000 души живеят 34,3% от общото население на страната.

Ясно е – застаряваме, урбанизираме се. Северно от Стара планина се образуват демографски пустини, защото няма мостове на Дунава. Очаква се още по-голяма концентрация на хора в градовете и



покрай големите магистрали, а в останалите райони – разрушаваща се междуселищна пътна мрежа, липса на училища, здравни пунктове и даже пощенски станции (правителството анонсира идея за закриване на пощите в селища с под 1000 жители). В градовете ще нараства масата на хора, които могат да се окачествят като пролетариат (наемни работници, макар и не заети в производствено-фабричната сфера), но още повече ще расте армията на безработните и полубезработните (временно трудоустроени), тоест лумпенпролетариатът, като лумпенското съзнание (сиреч липса на класово такова) ще се разширява и сред хората с относително стабилна работа. Всичко това е ясно.

Държавата няма да си извади поуки от гледна точка

ка на здравия смисъл на обикновения човек, но ще върши неща, които са здрав смисъл от нейна гледна точка – ще продължи да строи удобни стъпалата за туризма и съпътстващата го логистика магистрала (която само година след откриването ще ремонтира – сигурно заради пословицата „трудолубие на българина“, който винаги е бил готов да работи залудо, но не и да постои и да помисли малко какво забърква сега и дали ще му е вкусно да го сърба после), а пустеещите територии ще се изкупуват от наедряващи земеделци.

Структурата на латиноамериканска страна от XIX век е налице.

Буди недоумение обаче твърдението, че София наброява една милион и двеста хиляди жители. Вероятно тук има вина самопреброяването по интернет – неочаквано масово. Лично аз познавам четирима души, които са подали данни, че живеят в провинцията, макар че 330 дни в годината прекарват в собствени или наети софийски апартаменти. •

Васил Арапов

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“

Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

КНИГИ:		
1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв	
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв	
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв	
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв	
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв	
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв	
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв	
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв	
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв	
10. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв	
11. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв	
12. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв	
13. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв	
14. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв	
15. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв	
16. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв	
17. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв	
18. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв	
19. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв	
20. Спомени за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв	
21. Адски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв	
22. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв	
23. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв	
24. Спомени – Стоян Цолов	5 лв	
25. Статии – Георги Божилов	10 лв	
26. Христо Ботев – Евгений Воков	5 лв	
27. Живот под черен небосвод – Георги Божилов	7 лв	
28. Напред и ако пътят води към Голгота! – Георги Константинов	7 лв	
29. Свободата, Санчо, е велико нещо! – Георги Константинов	7 лв	
30. Спомени за бъдещето – Желязко Петков	5 лв	
31. Последните Чапая – Никола Тенджерков	5 лв	
32. Достоен живот – Трифон Терзийски	4 лв	
33. Лични откровения – Георги Божилов	7 лв	

БРОШУРИ:		
1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв	
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв	
3. Що е анархизъм?	0,50 лв	
4. Отговор на една вярваща – С. Фор	0,50 лв	
5. За общината	0,50 лв	
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв	
7. Крахът на руския държавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв	
8. Килифарево народно въстание и килифарева чета	1 лв	

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 01.05.1886 г. чикагските работници обявяват обща стачка за 8-часов работен ден.
- От 03.05. до 09.05.1937 г. в Барселона се извършва опит за контрареволуция от страна на правителството с помощта на Нападателните отряди и комунистите. Седмица, отбелязана в историята като „майските събития“ от 1937 г.
- На 04.05.1903 г. в с. Баница е убит Гоце Делчев.
- На 05.05.1937 г. в Барселона е убит от Сталинското НКВД италианският анархист професор Камил Бернери.
- На 06.05.1925 г. е разстрелян, заедно с още четирима четници от Сливенската анархистическа чета, поетът Димо Петранов (Разколник).
- На 12.05.1952 г. в концлагера „Белене“ е разстрелян анархистът Иван Николов Йондов от с. Търноволак, Кюстендилско.
- На 14.05.1940 г. в Торино умира Ема Голдман.
- На 15.05.1925 г. в софийските казарми е удушен поетът и редактор на списание „Пламък“ Гео (Георги) Милев.
- На 16.05.1864 г. е заточен руският писател и рево-

люционер Николай Чернушевски.

- На 18.05.1789 г. избухва Великата френска революция.
- На 19.05.1990 г. в Казанлък се състои възстановителната Национална конференция на Федерацията на анархистите в България (ФАБ).
- На 20.05.1814 г. в Прямухино, Тверска губерния е роден анархистът Михаил Бакунин.
- На 21.05.1879 г. в Париж е гилотиниран безвластникът Емил Анри.
- На 25.05.1879 г. в с. Хърсово (Разградско) е роден известният български анархист Върбан Килифарски.
- На 25.05.1924 г. в Дупница е родена партизанката анархистка Петрана Димитрова Лисичкова.
- На 28.05.1925 г. в местността „Гайтановец“ са убити анархистите Мариола Милкова Сиракова, Мина и Мариука Василеви, Желязко Иванов Ирицакчиев и Пенчо Колев с още 8 антифашисти.
- На 29.05.1988 г. в София умира анархистът Георги Димитров Кюртов (Карамихалков), един от последните редактори на в. „Работническа мисъл“.

Помощи за „Свободна мисъл“

- | | |
|-------------------------------|--------|
| 1. Костагин Зянков, Пазарджик | 20 лв |
| 2. Станчо Кърпаров, Бъта | 10 лв |
| 3. Георги Константинов, София | 100 лв |
| 4. Антон Николов, Благоевград | 100 лв |
| 5. Александър Наков, Перник | 10 лв |
| 6. Благой Радев, Дупница | 50 лв |
| 7. П. З. | 20 лв |

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б ОББ АД, КЛОН ПЕРНИК
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения!
Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ: www.anarchy.bg
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org

телефон за връзка с ФАБ

0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59

отговорен редактор **А. Ванчев**
предпечатна подготовка **Свободна мисъл**
печат **Нюзпринт**

АБОНАМЕНТ 2011

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ ВЪВ ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв; за 6 месеца – 3,00 лв; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой – 0,50 ст.

СВОБОДНА МИСЪЛ

Каталожен номер 649

